

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA  
ÉS AZ INQUA MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁGA  
TISZTELETTEL MEGHÍVJA AZ MTA200 PROGRAMSOROZAT  
FÖLDTUDOMÁNYI RENDEZVÉNYEINEK

## „Kvarter klímaváltozások hatásai a Kárpát-medencében”

tudományos előadóülésére

A rendezvény időpontja: 2025. december 2. (kedd) 10.00 óra

A rendezvény helyszíne: MTA Székház, Nagyterem  
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet

### Ismertetés:

A Föld éghajlata mindig is változékony volt, és ennek vizsgálata a természet megértésének egyik kulcsa. Az INQUA Magyar Nemzeti Bizottságának tudományos előadóülése a negyedidőszaki klímaváltozások Kárpát-medencei hatásait elemzi, különös tekintettel az ember és környezete közötti hosszú távú kölcsönhatásokra. A kutatók természetes „archívumok”, például cseppkövek, tavak üledékei és faévgyűrűk alapján rekonstruálják az egykori klíma-viszonyokat. A program három fő témakört ölel fel: paleoklíma-rekonstrukciókat, a klíma és a felszínformálódás kapcsolatát, valamint az éghajlatváltozás élő rendszerekre és társadalmakra gyakorolt hatásait. A rendezvény célja, hogy a múlt éghajlati eseményeinek feltárásával hozzájáruljon a jelenkori klímaváltozás jobb megértéséhez és előrejelzéséhez.

# PROGRAM

- 10.00 Haas János, az MTA rendes tagja, osztályelnök: *Köszöntő — A X. Földtudományok Osztálya ünnepi rendezvényeinek hivatalos megnyitója*
- 10.10 Magyar Enikő Katalin, az MTA levelező tagja: *Megnyitó*

- 14.10 Varga György, Kovács János, Újvári Gábor, Gresina Fruzsina: *Rétegtani és üledékföldtani bizonytalanságok a löszkutatásban*
- 14.30 Buró Botond, Lóki József, Félegyházi Enikő, Saláta Dénes, Négyesi Gábor: *A Nyírség negyedidőszaki/Pleisztocén, Holocén felszínfejlődése*

## Szekció I.

### AZ ÖKOSZISZTÉMA MÚLTBELI VÁLTOZÁSAI ÉS AZ EBBŐL LEVONHATÓ TANULSÁGOK KORUNK ÉGHAJLATVÁLTOZÁSÁRA VONATKOZÓAN

Levezető elnök: Újvári Gábor, az MTA doktora

- 10.25 Jakab Gusztáv, Alsos Inger Greve, Haliuc Ariana, Korponai János, Rijal Dilli Prasad, Merkel Marie Kristine Føreid, Lammers Youri, Vespremeanu-Stroe Alfred, Hanganu Diana, Țuțuianu Laurențiu, Preoteasa Luminița, Magyar Enikő Katalin: *Túlélhetik-e a Kárpátok havasi növényei a várható éghajlatváltozást? — A Bilea-tó (Fogarasi-havasok) makrobotanikai, üledékes DNS és őshajlati vizsgálatának tanulságai*
- 10.45 Lisztes-Szabó Zsuzsa, Braun Mihály, Tóth Albert, Filep F. Anna, Szentés Olivér, László Elemér: *Lucpusztulások mint klímajelzők a múltban és jelenben*
- 11.05 Árvai Mátyás, Kern Zoltán, Mocsári Eszter, Nagy Balázs, Popa Ionel: *Késő tavaszi fagyok az elmúlt 500 évben kárpáti cirbolyafenyő évgyűri-adatbázisok alapján*
- 11.25 Tombor Eszter, Korponai János, Zsigmond Andrea Rebecka, Ofosu-Brakoh Abigail Amponsaah, Szalai Zoltán, Bede-Fazekas Ákos, Begy Róbert Csaba, Wojewódka-Przybył Marta, Türi Marianna, Magyar Enikő Katalin: *A globális felmelegedés hatása magashegyi tavi ökoszisztémákra: sérülékeny bolygatott és ellenálló védett tavak*
- 11.45 Pazonyi Piroska, Mészáros Lukács: *A kvarter klímaváltozások hatása a Kárpát-medence emlősfajta közösségeire*

12.05-13.10 Szünet

## Szekció II.

### A FELSZÍNFEJLŐDÉS ÉS A KÖRNYEZET VÁLTOZÁSÁNAK REKONSTRUKCIÓJA ÜLEDÉKES ARCHÍVUMOK VIZSGÁLATÁVAL

Levezető elnök: Pazonyi Piroska PhD

- 13.10 Horváth Erzsébet, Bradák Balázs, Szeberényi József, Csonka Dia, Végh Tamás, Novothny Ágnes: *A MIS 7 és MIS 9 éghajlatváltozások nyomai a basaharci feltárás paleotalajaiában*
- 13.30 Sipos György, Filyó Dávid, Magyar Gergő, Kiss Tímea: *Késő pleisztocén és holocén homokmozgások térbeli és időbeli intenzitásának értékelése OSL mérések alapján*
- 13.50 Püspöki Zoltán, Gibbard Philip Leonard, McIntosh Richard William, Kiss Ferenc László, Markos Gábor, Sári Katalin, Fancsik Tamás: *Az Alföld negyedidőszaki „ívó- és öntöző-vizes” rétegsorának paleoklimatológiai és medenceanalitikai perspektívái a Milanković-ciklusok tükrében*

14.50-15.10 Szünet

## Szekció III.

### PALEOKLÍMA- ÉS FELSZÍNFEJLŐDÉS-REKONSTRUKCIÓK IZOTÓPGEOKÉMIAI VIZSGÁLATOK ÉS KÜLÖNBÖZŐ PROXY-K SEGÍTSÉGÉVEL

Levezető elnök: Sipos György PhD

- 15.10 Demény Attila, Czuppon György, Kern Zoltán, Hatvani István Gábor, Topál Dániel, Karlik Máté, Surányi Gergely, Molnár Mihály, Kiss Gabriella Ilona, Szabó Máté, Shen Chuan-Chou, Hu Hsun-Ming, May Zoltán: *A 8200 éves klímaesemény hatása a Kárpát-medencében cseppkőkutatói szemmel*
- 15.30 Magyar Enikő Katalin, Seppä Heiki, Camura Jon, Korponai János, Ofosu-Brakoh Abigail Amponsaah, Formackova Aneta, Vidhya Mrina, Hamerlik Ladislav, Merkl Máté, Darabos Gabirella, Fűzes András, Mesterházy Attila, Raczky Pál: *A közép-holocén neoglaciális lehűlés időszakának új paleoklíma és ökoszisztémaváltozási eredményei a Kárpáti régióban és kapcsolata a neolitik és rézkor végi humán populáció becslésekkel*
- 15.50 Ruszkiczay-Rüdiger Zsófia, Knudsen Mads Farschou, Bauer Márton, Telbisz Tamás, ASTER Team, Sebe Krisztina: *A Nyugat-Mecsek negyedidőszaki lepusztulásának és löszborítottságának modellezése éghajlatváltozások és a felszíni kőzetek kozmogén izotóp koncentrációinak függvényében*
- 16.10 Pál Ilona, Szabó Zoltán, Heiri Olivier, Wulf Sabine, Darabos Gabriella, Veres Daniel, Pálfi Ivett, Molnár Mihály, Korponai János, Magyar Enikő Katalin: *Későglaciális klímaváltozás és a meleg nyarú fiatal driász (GS-1) bizonyítékai a Déli-Kárpátokból, és kísérlet a K-NY-i klímaválasztóvonal meghatározására*
- 16.20 Újvári Gábor, Rinyu László, Kele Sándor, Páll-Gergely Barna, Sulikowska-Drozd Anna, Bernasconi Stefano, Demény Attila: *Őshőmérséklet változások a Kárpát-medencében az utolsó eljegesedés stadálisai és interstadálisai során*

16.50 Újvári Gábor, az MTA doktora: *Zárszó*

Az eseményen való részvételével a meghívott hozzájárul ahhoz, hogy személyéről nyilvános fénykép-, illetve videofelvétel készülhet. A felvétel a későbbiekben az MTA YouTube-csatornáján tekinthető meg.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a rendezvényt megelőzően 9.45-kor kerül sor az akadémiai székház előcsarnokában berendezett meteorológia tematikájú időszaki kiállítás megnyitójára (a kiállítást megnyitja Haas János, az MTA rendes tagja, osztályelnök), továbbá a rendezvény szünetében 12.05-kor nyílik meg hivatalosan Berentés Ágnes fotokiállítása a Kisterem előterében (a kiállítást megnyitja Kovács Zoltán, az MTA rendes tagja, osztályelnök-helyettes). Mindkét alkalomra szeretettel várjuk!